

4. Жуковський М. О. Оцінка конкурентоспроможності підприємств аграрного сектора економіки. Актуальні проблеми економіки. 2012. №9 (75). С. 81–87.
5. Забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектора економіки України на внутрішньому та зовнішньому ринках: наукова доповідь / за ред. акад. УААН В. М. Трегобчука, чл.-кор. УААН Б.Й. Пасхавера. – Київ : Ін-т екон. та прогнозування, 2007. – 260 с.
6. Зоря С. П. Теоретичні основи стратегічного управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств. Матеріали наук.-практ. конф. професорсько-викладацького складу за підсумками науково-дослідної роботи за 2011 рік [Текст] : зб. наук. пр. ПДАА. Полтава : ПДАА, 2012. – С. 68–70.

СУЧАСНІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ АНАЛІЗУ УПРАВЛІННЯ ЗЕД НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ткачова О. К., канд. наук. держ. упр., доцент кафедри комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення, Карлова А., магістр, Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

Підвищення ефективності управління ЗЕД підприємства не можливе без застосування сучасних багатофункціональних і надійних інформаційних систем, що дозволяють обробляти значну кількість інформації, управляти структурою підприємства, логістикою, взаємодіяти з підрозділами тощо. Сучасна інформаційна система управління ЗЕД підприємства має містити не лише комплекс підсистем накопичення, аналізу та презентації інформації, вона має оперувати із такими інформаційними потоками:

- надання інформації банківським установам через систему “клієнт-банк” для реалізації фінансового обігу підприємства;
- надання інформації-звітності фіскальним органам;
- двостороння взаємодія зі споживачами на засадах концепції CMR, що дозволяє значною мірою покращити рівень обслуговування та прискорити процедуру оформлення зовнішньоторговельних контрактів;
- двостороння взаємодія з постачальниками на засадах концепції ERP, що призводить до оптимізації витрат на закупівлю та зберігання;
- отримання вхідної інформації від підприємств-посередників щодо операцій з логістики, транспортування, страхування тощо.

Методика проведення економічного аналізу на основі використання сучасних комп'ютерних технологій повинна відповідати вимогам комплексності, системності, оперативності, прогресивності, динамічності, точності пізнання досліджуваного об'єкта, тенденцій і закономірностей його зміни та розвитку [2].

Основні підходи до комп'ютеризації проведення аналізу на підприємстві:

- 1) за допомогою модуля комплексної програми автоматизації управління підприємством. Розробники програмних продуктів, зокрема, фірма «Інтелект-Сервіс», корпорації «Парус», «Галактика» та ін. пропонують на ринку комплексні програми автоматизації управління підприємством, де вирішуються

завдання автоматизації як економічного аналізу, так і бухгалтерського обліку, маркетингу, логістики, аудиту тощо;

2) за допомогою окремої програми автоматизації економічного аналізу. (такі програмні продукти надають можливість комплексного проведення як ретроспективного, так і прогностичного економічного аналізу; при чому результати зазначених вище видів економічного аналізу доповнюють один одного);

3) за допомогою комплексу розрахункових таблиць, виконаних в Microsoft Excel, який надає можливість інтегрувати у систему будь-яку методику проведення економічного аналізу і реалізувати власну методику проведення економічного аналізу на основі розробленої вихідної системи оціночних показників. Це є прийнятним для малих підприємств;

4) за допомогою комплексу комп'ютерних програм для проведення аналізу при здійсненні ЗЕД (вони орієнтовані на аналіз фінансового стану підприємства, вироблення стратегічних і тактичних рішень управління підприємством, забезпечують проведення безпосередньо фінансового аналізу за різними методиками і розраховують велику кількість економічних показників, дозволяють складати й аналізувати бізнес-плани).

Фактори, які впливають на комп'ютеризацію обліку та аналізу на підприємстві: обсяг діяльності підприємства; наявність фінансових ресурсів для впровадження комп'ютеризованої системи економічного аналізу; кваліфікований персонал; наявність і вид системи комп'ютеризації бухгалтерського обліку на підприємстві; обсяги аналітичних робіт; особливості організаційної форми проведення аналізу (централізованої, децентралізованої або змішаної);

Сьогодні ринок пропонує широкий спектр різноманітних програмних продуктів, що дозволяють побудувати інформаційну систему управління підприємства від найпростіших стандартних з переліком базових функцій, до дуже складних, розроблених під конкретне підприємство для прогнозування попиту, планування закупівель, управління запасами тощо.

Також слід зазначити, що власне підприємства різних видів економічної діяльності і є активними ініціаторами розробки універсальних та адаптивних програмних продуктів.

Розглянемо сучасне середовище програмних продуктів для забезпечення здійснення аналізу та управління на підприємстві:

- комп'ютеризовані системи економічного аналізу АРМ аналітика (напр. АРМ «Фінансовий стан»);

- спеціалізовані аналітичні пакети (широкий спектр прогностичних можливостей закладений у спеціальних програмах: Statistica (StatSoft), IBM SPSS Modeler, Stata (StataCorp). Але ці програми вимагають спеціальної математичної підготовки та знань. Також досить широко використовуються для прогнозування та аналізу ЗЕД експертні методики).

- засоби прикладної програми MS Excel (багато можливостей для аналізу залежностей і побудови прогнозів, що включають побудову трендів,

згладжування, виділення сезонних компонент. Ця програма забезпечує простий, швидкий і зручний спосіб побудови прогнозів, але які є досить грубими).

- сучасні спеціальні додатки (додатки, що автоматизують процес побудови моделей на основі нейронних мереж (наприклад, NeuroPro, MQL4, Neural Network Wizard), є математично складними і потребують спеціальної підготовки фахівців-управлінців).

Актуальним у сфері ЗЕД є застосування інтегрованих рішень, включених в пакет SAP Business Suite [1]. Даний пакет дає організаціям можливість виконувати ключові бізнес-процеси, орієнтовані на конкретну галузь, за допомогою модульних рішень, сумісних з іншими програмними продуктами SAP і рішеннями інших розробників. Рішення SAP Business Suite набір таких базових додатків: управління взаємовідносинами з іноземними контрагентами (клієнтами) (SAP CRM); управління ресурсами підприємства – суб'єкта ЗЕД (SAP ERP); управління життєвим циклом продукту (SAP PLM); управління логістичною мережею (SAP SCM); Управління взаємовідносинами з іноземними постачальниками (SAP SRM).

Ряд програмних продуктів з можливістю модифікації бізнес-моделей (SAP APO, ForecastX, Logility тощо) є досить простими, але недешевими у впровадженні.

Слід зазначити, що управління ЗЕД підприємства на основі сучасних програмних продуктів уможливить: підвищення системності аналізу, що сприятиме усуненню дублювання аналітичних завдань, більш чітке визначення обсягу та якісного складу інформаційної бази економічного аналізу; розширення напрямів реалізації аналітичних досліджень (використання комп'ютерних технологій уможливить проведення оперативного і ситуаційного аналізу, а також багатоваріантного прогнозного аналізу); проведення комплексних аналітичних досліджень, які передбачають оперативну обробку великих масивів вхідної аналітичної інформації

Список використаних джерел:

1. Гримова Т. Використання SAP систем для оптимізації бізнес процесів Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73115>.
2. Клепікова О. Сучасний стан і місце інформаційних технологій в управлінні підприємством. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2013. – № 5. – С. 74–77.